

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Samråd i Udvalget for Landdistrikter og Øer d. 21. februar vedr. konsekvenser for boligværdi og jordkvalitet ved opførelse af solceller

Center i departement
Center for EI, vand og VE på
land

Kontor
Kontor for sol, landvind og
vand

Dato
29. januar 2024

J nr. 2024 - 358

/ OLSCH

Samrådsspørgsmål C, D, E og F

I Udvalget for Landdistrikter og Øer har Sussie Jessen (DD) og Lise Bech (DD) stillet ministeren følgende fire samrådsspørgsmål C, D, E og F:

Samrådsspørgsmål C:

"Hvordan vil ministrene sikre, at den massive udbygning af vedvarende energi på land ikke får negative konsekvenser for de berørte borgeres livskvalitet? Her henvises bl.a. til den påståede nedgang i boligværdi, som ifølge Kraka kan falde med ca. 10 procent, når solcelleanlæg opstilles inden for 200 meter fra folks hjem. Dette kunne potentielt føre til, at folk bliver "fanget" i usælgelige huse, hvilket kan have en betydelig påvirkning på de berørte borgeres økonomi. Der henvises til rapporten "Husprisanalyse: Hvad er geneomkostningen ved naboskab til en solcellepark?" fra Kraka Advisory af den 16. juni 2023."

Samrådsspørgsmål D:

"Vil ministrene redegøre for, hvorfor der ikke på forhånd er udarbejdet en plan fra Christiansborgs side, i samarbejde med kommunerne og opstillerne af anlæggene, der fastlægger, hvor de vedvarende energianlæg i hele landet skal placeres, inden udrulningen begynder?"

Samrådsspørgsmål E:

"Vil ministrene videre redegøre for, om der er en risiko forbundet med, at de statslige energiparker, som forestås af private parter og ikke kommunerne, kan blive opstillet uden mulighed for kommunal indsigelse?"

Samrådsspørgsmål F:

"Vil ministrene afslutningsvis svare på, om det er blevet undersøgt, hvordan solcelleanlæg påvirker den jord, de opstilles på, og om denne jord stadig vil være egnet til landbrug i fremtiden, herunder om der er en risiko for forurening af jorden, hvis solcellerne på et tidspunkt fjernes igen?"

Tak for ordet, og tak for spørgsmålene.

Jeg har aftalt med Thomas Danielsen, vikarierende minister for byer og landdistrikter, at jeg besvarer spørgsmål C og F. Så det vil jeg lægge ud med.

Spørgsmål C handler om, hvordan vi bevarer borgernes livskvalitet, når vi udbygger vores evne til at producere grøn strøm på land.

Først og fremmest vil jeg gerne kvittere for et relevant spørgsmål fra Danmarksdemokraterne og sådan set også kvittere for indledningen og motivationen af spørgsmålet – en anerkendelse af nødvendigheden af, at vi får udbygget den vedvarende energi. Fordi det er korrekt, at vi ser ind i en omfattende udbygning. Og det vil mange danskere lægge mærke til.

Udbygningen er allerede i gang. I 2023 har de danske solceller produceret 53 pct. mere el end i 2022. Det er positivt, det sender vores samfund i en grønnere retning. Og det er en retning vi *skal* i. Vi skal ud af vores afhængighed - som også spørgeren nævnte - af russisk gas. Det skal vi i Danmark og på Europæisk plan og så skal vi selvfølgelig også have grøn energi nok til at vi kan udfase fossile energi så vi kan nå vores klimamål.

Det er en bred kreds af Folketingets partier henover midten heldigvis enige om. Det blev både bevidnet med Klimaaftalen i 2022, hvor man besluttede at arbejde for at sikre rammer, der kan muliggøre en firedobling af elproduktion fra VE på land. Og

senest med Klimaftalen 2023, som bl.a. lægger op til at styrke nogle af de VE-ordninger, der sikrer gevinster til naboer og lokalsamfund.

Vi skal opsætte VE under hensyntagen til den lokale befolkning – det er klart. Men vi skal også huske, at der også er dele af Danmark, der meget aktivt efterspørger en hurtigere udbygning af elnettet og VE af hensyn til de udviklingsmuligheder, som det er med til at skabe.

Først vil jeg berøre værditabsordningen, som er sat i verden for at erstatte eventuelle værditab på ejendomme, der kan ske når nye energianlæg, som fx solcelleanlæg, bliver opført ved siden af. Den ordning er relevant ift. spørgsmål C og med henvisningen til Kraka.

Værditabsordningen har været gældende siden 2009. Den sikrer, at VE-opstilleren yder erstatning for tab, der vurderes at være større end 1 pct. af ejendommens værdi, når der opstilles et VE-anlæg nær ejendommen.

Det er op til den uafhængige instans Taksationsmyndigheden at vurdere, om boliger lider værditab, og hvor stort tabet er. Myndigheden består af beskikkede jurister og ejendomsmæglere, som foretager individuelle, konkrete vurderinger af de ejendomme, som søger om erstatning for værditab.

Myndigheden besigtiger ejendommen og inddrager konkrete forhold såsom støjgener, herunder gener fra lavfrekvent støj, gener som følge af skyggekast, visuelle påvirkninger og det aktuelle prisniveau i området.

Vurderingerne udføres således på et fagligt grundlag, og jeg har ikke noget grundlag for at stille spørgsmålstejn ved sagligheden af disse.

Derudover er der salgsoptionsordningen, som gør det muligt for nære naboer at frasælge deres bolig til opstiller, hvis der tilkendes værditab. Ordningen er af nyere dato og trådte i kraft i 2020. Naboerne har mulighed for at prøve at bo ved siden af VE-anlægget i et år, efter det er sat i drift, før de skal beslutte, om de vil gøre brug af salgsoptionen. Ordningen sikrer bl.a., at naboer ikke bliver 'fanget i usælgelige huse' – som spørgsmålet lyder. Og sidste gang, Hans Christian, tror jeg, du spurgte mig om, hvorfor var det 1 år. Det har jeg kunne forske mig frem til er et politisk valg, som er truffet med udgangspunkt i at sikre, at de berørte borgere prøver alle danske vejræsoner, før de skal tage stilling, på den ene side, men også et hensyn til, at dem der skal etablere VE-anlæggene får en afklaring af, om de skal tilkøbe nogle ejendomme. Så det er et valg, der har taget udgangspunkt i, at alle vejræsoner skal være afprøvet før man beder folk om at tage stilling.

Jeg er enig i, at det er en enormt vigtig opgave, at vi sikrer, at hensynet til lokalbefolkningen varetages, når der opstilles nye VE-anlæg. Det ved jeg, at

kommunerne har et stort fokus på. Og det er også noget, regeringen tager meget alvorligt.

Derfor er jeg også meget glad for, at vi med *Klimaaftale om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023* netop har besluttet at hæve både VE-bonussen, som går til naboer til VE-anlæg på land, og grøn pulje, som kommer lokalsamfundene til gode.

VE-bonussen er et beløb, som VE-opstiller årligt betaler til de nærmeste naboer. Vi har med aftalen fra december aftalt at hæve VE-bonussen med 50 pct. Det betyder blandt andet, at naboer til VE-anlæg fremover – her er der så udgangspunkt i et standardanlæg - vil modtage op til 5.000 kr. mere årligt i skattefri bonus, afhængig af det konkrete anlæg – selvfølgelig - de bliver naboer til. Er anlægget større, kan beløbet variere.

Justeringen af VE-bonussen stemmer også overens med Krakas anbefaling om at øge VE-bonussen.

Derudover øger vi grøn pulje med 150 pct. Grøn pulje er en ordning, hvor VE-opstillerne indbetaler et beløb pr. opstillet MW til kommunen. Pengene kan anvendes til en række formål i de lokalsamfund, hvor der opsættes VE. Det kunne være en renovering af forsamlingshuset. En ny vandresti. En ny naturlegeplads. Alt det der er med til at skabe muligheder og gøre det attraktivt at bosætte sig i lokalsamfundet.

Igen, som et eksempel på et standardprojekt, vil den forhøjede sats ved et større VE-anlæg hæve lokalsamfundenes kompensation via grøn pulje fra ca. 17 mio. kr. til ca. 47,5 mio. kr. Så det er penge, der for alvor kan gøre en forskel for lokalsamfundet, der tager ansvar for den grønne omstilling.

Forøgelsen af VE-bonus og grøn pulje betyder samlet set, at VE-opstillere, frem mod 2030, kommer til at bidrage med ca. 2,5 milliarder kr. mere til kompensation af naboer og lokalsamfund – så de i alt kommer op til at betale ca. 4,5 milliarder kr. Som kontant kompensation og gode muligheder for lokal udvikling. Igen, det her er under forudsætning af – selvfølgelig – at man når firedoblingen.

Det er selvfølgelig alfa-omega, at de ordninger, vi har til at understøtte naboer til VE-anlæg, virker efter hensigten. Derfor vil Energistyrelsen – som vi har aftalt med partierne - foretage en evaluering af ordningerne i 2025.

Ud over VE-ordningerne er det naturligvis også vigtigt at fokusere på at nedbringe potentielle gener fra VE-anlæg.

Vi kigger bl.a. på mulighederne for radarstyret lysafmærkning på vindmøller. På den måde kan vi sørge for, at vindmøller kun blinker, når der er flytrafik i nærheden.

Derudover vil Ministeriet for Byer og Landdistrikter med den kommende solcellebekendtgørelse anbefale, at der som hovedregel etableres

afskærmende beplantning, hvis solcelleanlæg placeres i nærheden af beboelse. Sådan kan de visuelle gener minimeres.

Nu vil jeg besvare spørgsmål F, som handler om solcellers påvirkning af den jord, de opstilles på. Det stillede spørgsmål er relevant og noget, der omfatter flere ministeriers områder. Til brug for besvarelse af spørgsmål F har jeg derfor indhentet et bidrag fra Miljøministeriet, hvis område det primært henhører til. Og jeg vil gerne citere:

”Ministeriet har oplyst, at etablering af solceller er en vigtig del af den grønne omstilling, som naturligvis skal ske med respekt for vores miljø. Derfor findes der en række regler, der skal sikre dette.

Etablering af større solcelleanlæg kræver som udgangspunkt en screening – det følger af regler i miljøvurderingsloven. Her skal der redegøres for, om der kan være en væsentlig miljøpåvirkning fra projektet.

Overordnet er det projektejeren, som skal redegøre for, om der kan være væsentlige påvirkninger fra projektet.

Om der sker udvaskning af miljøfarlige stoffer fra solcelleanlæg afhænger af hvilke materialer, de konkrete solcellepaneler består af. Miljøstyrelsen har vurderet, at risikoen for afsmitning og udvaskning af miljøfarlige stoffer fra solceller

generelt er lille, men at det – som nævnt – i stor grad afhænger af hvilke materialer de konkrete solcellepaneler består af.

Når det er sagt, har vi i dag et system, der tager højde for påvirkningen af omgivelserne, når vi taler etablering af meget store energianlæg – det der omtales som industrianlæg.

Disse kan have en størrelse, der betyder, at der foretages screening og eventuelt en VVM-vurdering efter reglerne i miljøvurderingsloven. Hvad, der præcis skal ske, vil i sidste ende være en konkret vurdering af det enkelte projekt.

Det er en hårfin balance og det ligger regeringen meget på sinde at følge udviklingen.”

Dette var Miljøministeriets bidrag til besvarelsen af spørgsmål F.

Jeg vil gerne slutte af med at understrege, at den grønne omstilling selvfølgelig skal ske i balance med de danske landdistrikter og ikke mindst de berørte naboer til VE-anlæg.

Tak for ordet.